

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely (Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 16 fillér

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
M. T. I. Kirendeltség és szerkesztőség, kiadóhivatal
109. szám.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

„Budapest tréfája”

Írta: Dukai Takách Géza
országgyűlési képviselő

Aromán, ugynevezett „Nemzeti Parasztpárt” szócsöve a „Románia” tőle kitelhető szellemességgel, röviden „Budapest tréfája”-nak nevezte a minap a Rothermere-akciót, Lloyd George cikkét és az egész mostani magyar kérdést, amelynek további feszegetésében — írja — „a még mindig mozgolódó magyarok arra ébredhetnek, hogy Románia megismétli az 1919-ki bevonulást.”

Mert, hát se Rothermere lord, se Lloyd George nem ismeri a helyzetet, fálnak vezetteti magát a magyar propagandával, lévén a tiszta igazság az, hogy az ezidőszertit magyar-román határ lakosságának apraja, nagyja teljesen román, itt nincsenek román területbe szögellő magyar vidékek, hanem igenis találni nagy román néptömegeket, amelyek a trianoni Magyarország területére szorultak. Nagyváradon, Aradon, Temesvárott akad ugyan magyar lakosság is, de ez csak a „mesterséges magyarosítás” révén került oda, mikor a magyar kormányok hivatalban egymást váltogatva, de céljaikban egységes következetességgel hordták össze az ország különféle részeiből e városok népének magyar rétegeit. Ezeket gondolja meg Rothermere lord és Lloyd George volt miniszterelnök ur, mikor a magyarok békebontó tüzét szítja és vigyázzon, hogy a magyarok még jobban „be ne csapják” mint eddig!

Ami az angol közéletnek e két vilégszerte tisztelettel emlegetett notabilitását illeti, azt hiszük, egyik se szorul román felvilágosításra, mindkettő tudja, hogy szavahihe-tőség, férfias helytállás dolgában, magyar és román között mi a különbség. A párizsi interparlamentáris konfe-

rencián, amelyen a magyar delegáció vezetőjének, Berzeviczy Albertnek személyét olyan megkülönböztetett mély tisztelettel övezték, módomban volt nekem is tapasztalnom, hogy az az elismerés, az a rokonszenv, amelyet Magyarország sorsával szemben a külföld részéről, főleg a sajtóban egyre gyakrabban emlegetnek, nem stilisztikai formula, hanem élő valóság. Legalább addig várhatott volna a „Románia” ezzel az allokúcióval, amíg elfelejtik Cantacusene György tábornoknak legutóbbi cikkét, a mely szerint a román hivatalos köröknek csupán titkolni valójuk van: a tömérdek hitványság! „Eleget hazudtunk magunknak itthon — írja a román tábornok — teljesen fölösleges költségbe vernünk magunkat azért, hogy a külföldön is hazudozzunk!” Egyéb-ként pedig hiába való minden okföcsavarítás, ott, ahol aszáféléképen ellenőrzött térképek beszélnek. És ezek a térképek, sajnos nem az oláh lapot igazolják, mely már-már ott tart vakmerőségében, hogy Erdélynek és az ezzel együtt lekapcsolt magyar területeknek magyarságát ország-világ füle hallatára letagadja, lehazudja a létezők sorából. Arad, Temesvár, Nagyvárad. Minek-áll itt meg a „Románia” című ujság. Felsorolhatná Erdély és a többi megszállott rész valamennyi városát, valamennyi községét: a magyarság csakugyan „mesterséges magyarosítás” révén került oda és több mint ezer esztendővel ezelőtt került oda és több mint ezer esztendő óta vett ott részt a magyar állam fenn-tartásában. Az oláh a mi honalapításunk után jó más fél század mulva lopódzott be (II. Endre említi először) és közismert szaporasága mellett sem igen emelkedett jelentősebb történelmi szerepre, ha csak azt a barbár öldöklést, melyre 1848-49-ben nem annyira politikai, mint inkább szociális lázadással bosszúból vetemedett, csakugyan román nemzeti történelmi ténykedésnek nem minő-

siti. Ez a kérdés azonban a kulturság, a civilizáció fogalmi körébe tartozik, melyben a román nép és vezérei nem ritkán Istentől, embertől függetlenül mozognak.

Az 1919-iki „bevonulást” pedig jó lesz nem emlegetni! „Budapest tréfája” úgy, ahogy ez egyszer, abban az időben lejátszódott, most sok helyen megismétlődhetik, mert ha

ágyunk és katonánk kevés van is, tüzoltó és vizipuska mindenütt akad. A budapesti ferencköruti esetre gondolunk, ahol 1919 augusztusának egyik délutánján egy román gyalog század fegyverét elhányva futott szét. megrettenve, fejét vesztve a trombitaszóval robbogott budapesti — tüzoltó-ságtól.

Mayer János földmivelésügyi miniszter és Schandl Károly államtitkár a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlésén

A földmivelésügyi miniszter beszédében a Tokajhegyalja megmentésének föltétlen szükségességét hangsúlyozta.

A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület hétfőn déli 12 órára hivta össze őszi rendes közgyűlést, melynek tárgysorozatára az alapszabály módosítást, az 1928. évi munkaprogramot és költség-előirányzatot tüzte ki azon hozzáadással, hogy a közgyűlést követőleg Hegedüs Sándor kerületi szőlészeti és borászati főfelügyelő-igazgató ismertetni fogja a Tokajhegyalja felsegítésére folyamatba tett kormányintézkedéseket.

Érthető érdeklődést keltett ennélfogva a Gazdasági Egyesület közgyűlése a Tokajhegyalja közönsége körében és csak fokozta az érdeklődést és emelte a közgyűlés jelentőségét az a hétfőn délelőtti tudomásra jutott körülmény, hogy a közgyűlésen megjelenik Mayer János földmivelésügyi miniszter és Schandl Károly államtitkár is.

A földmivelésügyi miniszter és az államtitkár ugyanis hétfő reggel Tarcabra érkeztek a királyi szőlők megtekintésére, hogy közvetlen meggyőződést is szerezzenek az épen folyamatban lévő szűret eredményeiről.

Ezt a kedvező alkalmat kívánta a miniszter arra is felhasználni, hogy a Tokajhegyalja közönségét személyesen is tájékoztassa a kormányának a Tokajhegyalja felsegítésére folyamatba tett akciójáról, amire kedvező alkalmat nyújtott a Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A miniszter Széll József főispán, Schandl Károly államtitkár és a Gazdasági Egyesület elnökének, báró Maillot Nándor országgyűlési képviselőnek kíséretében autón délután fél 1 órára érkezett a vármegyeházára s azonnal a közgyűlési terembe ment, ahol a közgyűlésre összesereglett érdekltség lelkes óvációval fogadta.

A minisztert a Gazdasági Egyesület szőlészeti osztályának elnöke, Thuránszky László ny. főispán

üdvözölte. Mint a Tokajhegyalja helyzetének alapos ismerője, aki évtizedek óta elnöke a szőlészeti osztálynak állithatja, hogy a filoxera pusztítása óta nem fenyegette nagyobb veszély és válság a Tokajhegyalját, mint ma. Reámutatott ennek okaira: a lanyha borákrakra, az utóbbi évek rossz termésére, a tavaszi katasztrófális fagykárakra, amilyenre nem emlékeznek a Tokajhegyalján, a peronoszpora pusztítására, melyek a legnagyobb válságba sodorták s végpusztulással fenyegetik a Hegyalját. Örömmel és bizalommal üdvözi a Hegyalja érdekltsége nevében is a körkben megjelent minisztert, mert megvannak győződve, hogy a legnagyobb készséggel siet a fenyegető helyzetben a Hegyalja segítségére. Felhívja azonban a miniszter figyelmét arra, hogy az érdekltség a segélyakció mérvét nem tartja elegendőnek s kéri a minisztert, terjessze ki az akciót olyan mértékben, hogy a segítés hathatósabb eszközeivel a Hegyalja talpraálltassék. Bizalommal üdvözi a minisztert, ki a Hegyalja érdekei iránti jóakarátának és nagy érdeklődésének személyes megjelenésével is kifejezést adott.

Mayer János földmivelésügyi miniszter válaszában kijelenti, hogy programon kívül jött a közgyűlésre. A királyi szőlőket tekintette meg. Tarcalon jutott tudomásra a tokajhegyaljai akció megbeszélése, melyre örömmel jött el a gazdátársai közé. Tudja, hogy a Tokajhegyalja az érdekltség hibáján kívül jutott mostani nehéz helyzetbe s a rossz termések és természeti katasztrófa (fagykár) idézték föl a válságot.

Magyarországon ma 380.000 k. holdon termelnek szőlőt és nem jelentene nagy bajt, ha néhány ezer holdon más termelési ágra térnének át.

Egyes szám ára 10 fillér

Más a helyzet azonban a tokaji borvidéken, melynek megmentése eminens nemzeti érdek.

A tokaji bor hamisításáról beszélve, elmondja a miniszter, hogy a napokban is olyan borok kerültek eléje, melyek Ausztráliában és Afrikában tokaji céggel hamisítva kerültek forgalomba. Ez is bizonyítja a tokaji bor világhírét, de viszont azoknak az intézkedéseknek szükségességét is, melyek a tokaji bor meghamisításának és a hamis céggel forgalomba hozatalának megakadályozására alkalmasak.

Nem szabad azonban a gazdáknak sem mindent csak a kormánytól várni. A kormány ismeri azt a kötelességet, mely a Tokajhegylajva rekonstrukciójával kapcsolatos, ámde számít a gazdák legteljesebb közreműködésére is. Mai szemléje alatt látott teljesen jó karban lévő, de elhanyagolt, rossz szőlőket is, ezért kell a gazdáknak is a legnagyobb körültekintéssel és szorgalommal közreműködniük, hogy az államot az akció keresztülvitelénél és számitásaiban ne érjék csalódások.

Kormányának és a gazdáknak vállatvetve kell az akció sikerére közreműködniük. A kormány teljesen tisztában van a kérdés horderejével s azzal, hogy nemcsak lehet, de meg is kell menteni a Tokajhegylajt.

Hallok panaszkodat, mondotta a miniszter, hogy az érdekeltségek nincsenek megelégedve a kilátásba helyezett kormánysegítséggel és azt kevésnek találják. Ő sincs megelégedve, ő is többet akar, de a mostani pénzügyi helyzetben a pénzügyminiszter nem hozhatott ez ügy érdekében a mostaninál nagyobb áldozatokat. Ennél a nyújtott segítségnél is szükségesnek találja azonban, hogy a gazda ellenőrzés mellett használja fel az akció eszközeit, mert eredményre

csak megfelelő ellenőrzés mellett lehet számítani.

Meg kell menteni és meg akarják menteni a tokaji bort s viszszaszerezni annak az elveszített piacokat. Ha nem tudnak jelenleg, pénzügyi nehézségekből, nagyobb segítséget nyújtani, ez korántsem jelenti azt, hogy nem fognak minden lehetőt megtenni az akció kiszélesítésére és eredményesebbé tételére, csak arra figyelmeztet újólag, hogy a gazdaközönség is a legnagyobb elszántsággal és akarattal törekedjék a maga erejéből is az akció sikerét biztosítani.

A miniszter lelkesen megjelentett beszéde után báró Maillot Nándor országgyűlési képviselő a Gazdasági Egyesület elnöke üdvözölte a minisztert, aki személyesen jött el, mint annak idején Darányi, hogy erőt és reményeséget nyujtson személyes megjelenésével is. Meg van arról győződve hogy a miniszter nem engedi végpusztulásra jutni a Tokajhegylajt s megköszönve látogatását, bizalommal kéri, hogy kövessen el minden lehetőt a Hegylajva érdekében, melynek sorsa az ő kezébe van letéve.

Hegedüs Sándor kormánybiztos ezek után az akció végrehajtásának módzatait ismertette s a közgyűlés a helyi bizottságok megalakítására tért át.

Mint rendkívül örvendetes tényt kell hangsúlyoznunk a miniszter látogatását, mellyel a Tokajhegylajva érdekei iránti nagy érdeklődésének, jóakarátának adta tanubizonyosságát. Nagyon megnyugtatólag hathat az érdekeltségekre különösen az a kijelentés, hogy nemcsak egy szükség szerinti, alkalmi kormányakciónak van szó, hanem a kormányának olyan elkötelezéséről, mely a Tokajhegylajva megmentését nemzeti érdekből, gazdasági szükségként ismerteti föl.

Tormay Cecile s a Mansz országos vezetőségének látogatása legbensőségesebb ünnepévé vált Sátoraljajhelynek

Beszámoló két nap eseményeiről.

(Saját tudósítónktól.)

Nemcsak Sátoraljajhely magyar asszonyainak, hanem városunk egész magyar társadalmának örömteli ünnepnapjává magasztosult az a hozzánk közel eső két nap, melynek programját a Magyar Asszonyok Országos Szövetsége elnökének, Tormay Cecilnek s a Szövetség országos vezérkarának látogatása s a tiszteletükre rendezett ünnepségeknek sorozata töltötte ki.

Sátoraljajhelyben az volt mostanában már igen sokaknak a meggyőződése, hogy itt a fásult közöny lett urrál már mindenben s nem igen lehet vagy legalább is nagyon nehéz a főmegeket még a legnemesebb célok és eszmények iránt is érdeklődésre, megmozdításra bírni.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének Sátoraljajhelyi Csoportja olyan erős cáfolatát adta ennek a téves felfogásnak az elmult szombat- és vasárnapon, amellyel a legnagyobb dicséretet, elismerést és tiszteletet érdemelte ki, vitathatatlanul tevén azt a meggyőződést, hogy az elyan propaganda, mely a jótekonyság és a

nemzetvédelem érdekében hívja táborba a közönséget, nagyon is erős hullámokat tud verni a társadalom minden rétegében.

A Mansz helyi csoportja azt igazolta be, hogy az élén jár a városunkban is megszervezett társadalmi egyesületeknek s tiszta érintetlenségben őrzi működésének azt a nemes tartalmát, melyet az Országos Egyesület alapítói annak idején számára is kijelöltek.

Oly sok szép momentuma, annyi főlemelő pillanata volt a két nap programjának, hogy lenyűgöző hatásukat csak azok érezhették át megindító közvetlenséggel, akik érdeklődésükkel részesévé tették magukat a lélekemelően szép ünnepségeknek.

Mert nem elég az, ha mi megírjuk beszámolóink során, hogy Tormay Cecile beszélt és igyekezünk visszaadni az ő hatalmas gondolatait. Tormay Cecillet hallani kell, mert asszonyi lélekhez szokatlanul erős, szinte robusztus mondatait úgy építi föl, úgy mondja el, hogy azok előtt kitérül minden lélek, hogy azok mindenki számára belső megerősödést jelentenek.

Nem szavakkal való játék az ő beszéde, hanem hatalmas demonstráció, olyan, mint amikor üdítő zápor suhan át a kiszikkadt vidéken s nyomasztó gőzök terhétől tisztítja meg a levegőt. Olyan ez a kivételes asszony minden ostromozó és vigasztaló szavával, mint az igazi orvos, akinek a szenvedő beteg ágya mellett nincs nagyobb és fontosabb hivatása, mint a szervezet erejét a beteg önmagába vetett hitének fentartásával fokozni.

* A fogadtatás

Már a vasuti fogadtatás is színes külsőségek között folyt le. — A fellobogózott pályaudvar, diszbe öltözött rendőrség, a cserkészek sora, a fogadtatásra megjelent előkelő közönség méltó keretet kölcsönöztek ahhoz a bensőségeshez, mellyel a helyi csoport országos elnökét fogadta.

A gyorsból kiszálló vendégeket dr. Orbán Kálmán polgármester üdvözölte, kifejezést adva a megcsontított város közönsége örömeinek, melyet akkor érez, mikor azokat láthatja vendégeikül, akik hitét és reményességét jöttek el megerősíteni a várakozások nehéz óráiban. A polgármester üdvözölt szavaira Tormay Cecile válaszolt azzal a lelkel mindenkor átfogó melegséggel, mely izzóvá válik, ha a magyarság szenvedő balsorsától legjobban sújtott város földjére lép.

A Mansz helyi csoportja nevében a csoport elnöke, dr. Oláh Istvánné üdvözölte az országos elnököt és szép virágcsokrot nyújtott át a sátoraljajhelyi magyar asszonyok nevében.

A fogadtatás után autókon és kocsikon, lelkes tüntetéssel kísérve, hajtottak szállásaikra a vendégek.

A Napközi Otthonban

Délután fél 4 óraker a Napközi Otthont látogatták meg a vendégek Széll Józsefné főispánné s a helyi csoport kiküldötteinek társaságában. Az Otthon bejáratánál Kolombán Lajos kir. tanfelügyelő üdvözölte az országos elnököt s az Otthon vendégeit. Meleg szavaiból a város társadalmának őszinte hállája csendült ki a rendkívül jótékony, szociális hatású intézmény megteremtője iránt.

Az Otthon valóban minden figyelmet megérdemel: vezetése, berendezése, a gondjaira utalt gyermekek ellátása méltán lepte meg a Mansz országos vezetőségét s Tormay Cecile a legészintébb elragadtatással jelentette ki, hogy ezen intézménynek párját még sehol az országban nem találta.

Foglalkoztató terem, étkező, célszerűen berendezett fürdőhelyiség, pihenő — husz darab u. n. Mózeskosárral — a testi és lelki ápolás minden szükséges eszközét nyújtják a boldog gyermeksergeknek.

Tormay Cecillet egy kis leány üdvözölte dr. Oláh Istvánné egy végtelenül kedves, közvetlen hangulatu, jól elmondott versikéjével. Az Otthon gyönyörű munkája, a boldog gyermekserg annyira meghatótták Tormay Cecillet, hogy maga is spontán az Otthon áldozatkész tamogatói sorába lépett s ígéretet tett, hogy példaadásul körútjain szerte az országban elviszi híret az egyedül álló intézménynek

A Mansz diszközgyűlése

A program további pontjaként a Mansz helyi csoportjának diszközgyűlése szerepelt a vármegyeháza nagytermében a napokban

megalakult Leányegyesület felavatásával kapcsolatban.

A dísztermet zsufozásig megtöltötte a sátoraljajhelyi magyar asszonyok és leányok serege. Az emelvényen dr. Oláh Istvánné és a Leányegyesület elnöke Hircsu Gabriella polg. isk. tanárnő között foglalt helyet a közönség megújuló óvációi között Tormay Cecile, akit dr. Oláh Istvánné üdvözölt olyan frappáns és mélyen megindító beszéddel, mely a férfiszemeket is könnyessé tette.

Üdvözölte a Mansz országos vezetőségének azon tagjait, akik Tormay Cecile országos elnökkel városunkba érkeztek, akik az összeomlás után a magyar asszonyok élére álltak, hogy ők is kivégek részüket az ország újjáépítésének munkájából. A Mansz helyi csoportjai mindenütt fényes eredményeket értek el kulturális, szociális, jótekonysági téren. Megindító szavakkal festi, hogy miért nem érhetett el ilyen eredményeket az itteni csoport. Ujhely sorsajuttotta város, a háboru elejétől kezdve igen sokat szenvedett. Ujhely asszonyai látták elsőként a háboru minden borzalmát, a háboru első sebesültjeit, halottait, az orosz invázió veszedelmét; egymást felváltó forradalmakat s két izbeni ellenséges megszállást éltek át. Ezek a megpróbáltatások terelték az itteni Mansz munkásságát az elkerülhetetlen más irányokba, de örömmel kell jelentenie, hogy a helyi csoport olyan mint a Főnix madár — poraiból újra éled. Erre vall a Napközi Otthon megszerzése, hol 50 szegény gyermek kap ellátást, a Leányegyesület megalakítása, mely igazán nagyvonalu programmal, a legbiztatóbb kilátásokkal kezdi meg működését. Hálásan tapasztalják, hogy a központ is mindinkább támogatásukra jön mint legujabban a Mansz itteni üdültötelepének létesítésével.

Az országos elnök s a központ kiküldötteit a legmelegebb szavakkal üdvözölve igéri, hogy a helyi csoport is kitartóan fog küzdeni azért a magasatos célért, melynek érdekében az országos vezetőség apostoli buzgalommal fáradozik.

A Mansz helyi csoportja méltán lehet büszke elnökére, aki poétikus lelkének melegségétől átfűtött szavaival minden szívhöz utat talált s a legszebb diszbe öltöztette az ujhelyi magyar asszonyok és leányok magasabbrendű hivatását. Hircsu Gabriella a Leányegyesület elnöke az Egyesület minden szükséges irányban előmozdító programját fejtette ki, míg Szent-Györgyi Judit a Leányegyesület tagjainak fogadalmát tette le az országos elnök előtt.

Tormay Cecile válaszában örömet fejezte ki, hogy eljöhett ebbe a szenvedő városba, hol új hajtás — a Leányegyesület bontja ki a szárnyait. Üdvözli a törzset — a Mansz helyi csoportjának kiváló elnökét, kinek kezében örömteljes bizalommal látja a vezetést. Köszönetet mond a helyi csoport védnökének, Széll Józsefné főispánnénak, kinek legnagyobb része van a Napközi Otthon létre hozásában, hol a szegény gyermekek örömkönyvekkel szemekiben ülnek le a terített asztalhoz. Köszönetet mond a Leányklub elnökének és tagjainak, akik ígéretet tettek, hogy a nemzeti munkában a legnagyobb odaadással vesznek részt. A legnagyobb elismeréssel van a város vezetősége iránt, a Mansz helyi szervezetének támogatásáért.

Majd a Leányegyesület tagjaihoz fordulva, a leány mai típusát festi szinte fenséges ihlettel. Arról beszél, hogy milyenek kell lenni a magyar leányoknak, hogy a leányok párjaik a magyar leányok legyenek. Elitéli a mostani leányok, társalgási modort, megmondta — mert — mondotta — a leányok selymöknek, nem tarka kolibriagályok. A háboru és forradalmak férfainak megvolt a leányok akik éheztek, fáztak, nélkülöztek sorban álltak: a mai idők leányai is meg kell találniok páriat. A Mansz leányainak igazán leányoknak, vezérleányoknak kell lenniük, hogy átvessék a leányok a magyar leányoktól, kik felett eljár az idő. A leányok hirdessék: eljő a magyar leányok s leventéink visszatér az elrabolt földeket, a nagy Nagymagyar-országot.

A rendkívül kellett, a magyar élet és kultúrát, harmoniát és átélte keretében impulzív erővel hirdette beszéd után dr. Oláh Istvánné szavaival ért véget a díszközgyűlés.

A kultürest

Este 9 órakor Városi Színházban adott találót egymásnak a legszebb közönség, mely valaha is megtöltötte színházunk ez alkalomra szépen díszített páholy és széksorait, hogy a napnei hangulatban élvezze az azt a remek programot, mely csak asszonyi hozzáértés tud nyújtani a közönségnek.

A programot Iparos Dalárda karéneke nyitotta meg. A himnusz énekelték Sipos karnagy kiváló vezetésével, mely értéket csillogtatva.

Dr. Chudovszky Móríc üdvözölt beszédeben a Mansz nagyértékű munkásságát ismertette és jellemezve tolmácsolta Sátoraljajhely város közönségének mindig élő hálláját és köszönetét Tormay Cecile s a Mansz országos vezetősége előtt azért a nemzetvédelmi társadalmi, vallásos és szociális munkásságért, melyet a nemzet jövője érdekében kifejtettek.

A nagy tetszettel fogadott beszédet Beethoven 1. szimfóniájának előadása követte. Csánics István Lipsey Tivadár, dr. Rosenmüller Zoltán, Pachmayer Vilmos és dr. Tomcsányi Boldizsár interpretálták a monumentális zenei alkotást legteljesebb művészi készséggel erővel és bensőséggel átéléssel.

Tormay Cecile is a kiváló zenélményből indult ki ünnepi beszédében:

— A zene nem hangzik el, amkor ünneplünk — mondotta — minden hatás nélkül. Itt ebben színházban pillanatokkal ezelt Beethoven zenéje ragadta szányaira lelkeinket, a centennárius ünnepeltje szölt hozzánk zenéjét és felvett bennünket az ő szeretének ragyogó szárnyaira és fel emelt bennünket önmagunk előtt. Ebben a felemelkedésben megdök én köszönetet azokért a szavakért, amelyekkel nem engedtem, hanem az eszmét üdvözölte Chudovszky Móríc. És köszönet monok Sátoraljajhelyi várost monok Sátoraljajhelyi város vezetőségének azért, hogy ezt a közönségének azért, hogy ezt a eszmét átérzte és magáévé tette. Beszéde további fonálát is Beethoven erőt és szeretetet sugár egyéniségéhez, alkotásaihoz fűz mert az erő és szeretet az, mel

a magyar életben legnagyobb szükségünk van. De olyan erőre, mely magyar egységet jelent s olyan szeretetre, mely nem tesz különbséget magyar és magyar társadalom, a társadalmi osztályok között. Ha nem fogunk különbségeket tenni, hanem szeretni fogjuk egymást és nem bizunk idegen erőben, akkor az a kultúra, amit mi itt képviselünk, diadalmasodni fog mindenütt.

Szobrot szeretnék emelni az önök szenvedő városáról s ezt úgy faragnám, hogy szívébe egy mély tör van verve, fél teste leláncolva, de a másik karja az élniakarás minden vágyával, erejével int a jövő felé.

Önök szenvedő földön élnek s ezen a szenvedő földön önöknek egy tanácsot adok: ne bizanak másban, csak önmagukban s abban, amit teremteni tud a földön a szeretet.

A programon hirdett Szalay Ilona operanékesnő betegsége miatt nem szerepelhetvén, helyette Stumpf Anette koloratur énekesnő lépett színpadra s adta elő óriási siker mellett énekszámait.

Nagyszerű élménye volt az est műsorának a diszpalotás és toborzó bemutatása. Az előbbi 12 pár: Fekete Erzsébet, Kail Edith, Kail Mártha, Kérészy Kató, Orbán An

gela, Petrasovszky Jolán, Stoffián Ica, Szirmay Mária, Szirmay Sári, Szent-Györgyi Judit, Zboray Ica, Zvolenszky Zsófia. Demeter Ödön, Emödy István, Herczog Ödön, Lakatos Béla, Liszy Eduárd, Lomniczer Emil, Mester István, Petrasovszky Emánuel, Petrasovszky Pál, Sebestyén Endre, ifj. Taugner József és Tomcsányi Guido, a toborzót Kantha Mária, Kerekes Emma, Kérészy Kató, Petrasovszky Jolán, Sinka Irén, Sipos Jolán, Stoffián Ica, Densz Sándor, Emödy István, Lomniczer Emil, Mester István, Petrasovszky Emánuel, Petrasovszky Pál és ifj. Taugner József táncolták.

A ma már multba vesző régi magyar társadalmi életnek ezek a reprezentáns táncai szépséges lányaink és daliás legényeink által bemutatva, egy varázsos álomkép színével, mesebeli szépségével utottak. A közönség valósággal utongott nem akart megelégedni az újrázással sem s frenetikus tetszéssel jutalmazta a gyönyörű párokat.

Ujváry Zoltánné irredenta versek előadásával ezuttal is kivételes versmondási képességről tett tanu

ságot. Diszes gyászmagyar ruhájában valósággal eleven szobra volt a magyar gyásznak és fájdalomnak. És ahogyan a költeményeket az azok hangulatába való teljes lelki átéléssel elmondja, az érzéseket hallgatóihoz zavainak zenéjével közvetíti, olyan művészi teljesítmény, melyért méltán volt nagyon hálás az estély közönsége.

A programot az Iparos Dalárda zárta be a Hiszekegy eléneklésével. A nemzeti fohász alkalomszerűen idézte föl az asszonyi szívből vérzőn és ragyogóan felfakadt szózatot, hogy most is tiszta hittel szárnyaljon föl a fájdalmak völgyéből a szebb magyar jövő felé.

Közébed Vasárnap délelőtt a Mansz üdülőháznak elhelyezésére szánt telek megtekintését 80 teritékes közébed követte a városháza nagyertermében, melyen szebbnél-szebb felkészítők szerezhettek a kitűnő menü mellé a résztvevőknek igazi gyönyörűséget. A helyi csoport részéről Szombathyné Pilászy Margit köszöntötte Tormay Cecile rendkívül sikerült összefoglalását adván annak a hálás megnyilvánulásoknak és szeretetteljes érzéseknek, melyekkel az ujhelyi asszonyok és leányok illusztris vendégüket elhalmozták. Tormay Cecile válaszával, Orbán Kálmán polgármesternek Széll Józsefné főispánné, dr. Chudovszky Mórónak Széchenyi-Wolkenstein Ernőné grófnőre mondott és dr. Szirmay Istvánnak páratlan erejű és magas eszmemenetű köszöntőjével ért véget az ebéd.

A délutáni gyorsul utaztak el a vendégek s a bucsuvétel is csak erősebb tette azokat a lelki kapcsolatok, melyeket elszakíthatatlan kötelékké fontak össze a két nap minden jó emlékezésre érdemes eseményei.

Nem volna teljes e beszámoló, ha nem tolmácsolnánk városunk közönségének mélységes hálóját, köszönetét és legrokonoszenvebb tiszteletét a Mansz helyi csoportjának elnöke dr. Oláh Istvánné iránt. Az ő fáradhatatlansága, mindenre kiterjedő figyelme, tapintata elsősorban szolgálták az ünnepek zavartalan, lélekemelő s mindvégig legmagasabb színvonalú lefolyását.

A Mansz helyi csoportjának s az abba tömörült ujhelyi magyar asszonyoknak, leányoknak, minden nemzeti ügy iránt fogékony lelkiségét pedig bizonyára nemes emlékeztetül vitte magával az a nagyszony, aki eszméinek győzedelmét az itteni tanulságok nyomán is biztosítva láthatja.

Óvé és asszonytársaié a dicsőség — miénk az igaz hódolat és a tiszteletteljes hála.

H I R E K

— Egyházi ünnepély Ujcsanálison. Szép ünnepély keretében iktalta be vasárnap az ujc-sanálisi ev. egyház *Nikolaidesz Gyula* ujonnan megválasztott tanítóját. Az ünnepélyes közgyűlésen dr. Nemes Géza, az egyháznak érdemeiben gazdag egyházfelügyelője elnökölt, a beiktató beszédet Nemes Károly, a hegyaljai ev. egyházmegye főesperese mondta. A hivatali esküt *Tavassy Zoltán* lelkész kezébe tette le az új tanító.

— Leégett Csarnahó. Hétfő délután fél 3 óra tájt a tűzoltótorony őre a határon túli Céke, Borsi felől feltörő óriási füstfelhőre lett figyelmes. A kisállomásról érkezett hírekben csakhamar nyilvánvalóvá lett, hogy a Sátorajauhelytől 6—7 km.-re fekvő Csarnahó községben pusztít a tűzvész s a szintiszta magyar lakosságu községet elhamvasztással fenyegeti. Sok huza-vona, fontolgtatás után fél hat óra tájt megjött a cseh részlől a segítség kérés, mire két autó és három szekér a leggyorsabb iramban vitte hivatásos és önkéntes tűzoltóinkat a lángtengerben álló község segítségére. Bár a segítség nem volt haszontalan, mert több ház, köztük a szövetkezet leégését is megakadályozta derék tűzoltóink megfeszített munkája, a teljes vízhiány miatt nem tudhattak nagyobb eredményt elérni. A hájnal 42 ház égett le a hozzájuk tartozó melléképületekkel, takarmány- és élet neműekkel együtt. A község lakosságát rettenetes nyomorba taszította a szörnyű elemi csapás, mely a tél küszöbén minden munkájának gyümölcsétől megfosztotta. Sok jel arra vall, mint a helyszínén járt tudósítók, megállapította, hogy gyújtogatásból keletkezett a tűz, mert a községbeliek idegeneket láttak ólálkodni a csűr körül, hol a tűz kiütött. Még gyanusabb körülmény, hogy azon a helyen, hol most a tűz keletkezett, már tíz nappal ezelőtt is fellángolt a tűz, melyet akkor szerencsésen eloltottak. Most azonban az erős szélben hihetetlen gyorsasággal futott keresztül a községen, melynek magyar lakossága iránt annál nagyobb lehet a részvétünk, mert meg vannak győződve, hogy magyar voltak áldozatai.

— A Hotel Imperial bemutatása a városi moziban szenzációs sikerrel járt és roskadásig telt házat vonzott a világhírűt tett magyar levegőjű darab. A városi mozi vezetősége izlése-sen, gyönyörű nemzeti színekbe öltöztette a színházat s olyan zenei kísérettel látta el a filmet, amely elsőrangú művészi teljesítményt nyújtott. A közönség lelkes tetszéssel honorálta az egyes jeleneteket s zugó tapsokkal kísérte a magyar csapatok lembergi bevonulását. A Közművek a kitűnő film bemutatásával és dekorálásával méltán szolgált rá a közönség kifejezett elismerésére.

— Szívbeteg és érelmeszesedésben szenvedők a természetes „Ferenc József” keserűviz használatát által könnyű és pontos bélműködést érnek el. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a **Ferenc József** víz különösen agyvérzésre és gutatásra hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatokra tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Internátust kap a sárospataki főgimnázium. A tiszáninneri ref. egyházkerület dr. Révész Kálmán püspök és Dókus Ernő felsőházi tag elnöklése alatt tartott őszi közgyűlésén elhatározta, hogy felépíteti a sárospataki főgimnázium internátusát. Az építkezést rövidesen megkezdik. A kormány öt éven át évenként harmincezer pengővel járul hozzá az építkezéshez, míg a hiányzó 400 ezer P-t kölcsön utján szerzik be.

— Fővárosban utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú Park szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Park szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére olvasóink szives figyelmét.

Ne dobja el

az üres cipőkrém dobozokat, mert ingyen kap 1 tele doboz eredeti angol recept alapján készült

„VESTA” CIPŐKRÉM

6 üres „Vesta” dobozért ott, ahol azokat vásárolta.

K A P H A T Ó

Sátorajauhelyen:

Weisz Margit, Domokos Ferenc, Frischmann Ernő, özv. Czellar Jánosné, Fried Zoltán, Herschkovits L. és Tsa, Katz Dávid, Lefkovits Jakab, Perlstein Ignác, Rein Lajos, Schönstein József, Weinberger Márton, Weinstock Zsigmond, Weisz Sámuel, Taub Gyula és Adler Henrikné kereskedésében.

Sárospatakon:

Gottesmann Kálmán, Gottesmann Lipót, Adler Emánuel, Hangya Fogy. Szöv., Liebermann Bernát, Markovits Mór, Markovits Adolf, Moskovits Ignác, Pavletits György, Neumann Mór és Schattin Simon kereskedésében.

BUDAPESTRE UTAZIK?!

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője olcsó szoba-árainkból,
10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha.)
5 pengőt megtakarít autótaxi költségét, mert gyalog átmehet egy perc alatt a pályaudvarról
Otthon érzi magát!! jól fűtött szobáinkban.
Elsőrendű kiszolgálás, szigoruan családi jelleg
saját érdeke — ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Grand Hotel Park Nagyszálló
Budapest, VIII. Baross-tér 10
a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

A gazdaközönség és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Sátorajauhelyen, a Fő ucca 28 sz. alatt megnyitott Wirtschafter és Társai

gazdasági gép- és műszaki cikkek üzlete
Állandó raktáron: Gőz-, motor- és traktor cséplőkészletek, gazdasági gépek, malomberendezések, kombinált műtrágyaszóró, vetőgépek, ugy belöldi mint eredeti a m e r i k a i gép, motor és autógépjelöltek. — Gyári lerakat vízmentes kazalozó, cséplőgép ponyvák és zsákokban stb.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy **Klein Miksa** a közismert szaktekintély a cégnek beltagja, kinek több évtizedes szakmai működése biztosítja a legpontosabb és szakszerű kiszolgálásra.
Telefon: 97.

10783/1927 szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Sátoraljauhely r. t. város tanácsa a tulajdonát képező „Vörös Ökör” telken épülő bérház, mozgósínház és vigadó építkezésnél szükséges:

- központi fűtési és szellőzési,
- vízvezetési és csatornázási,
- villamos világítási és berendezési munkáknak, mel-
lék munkáknak biztosítására nyilvános versenyárgyalást
hirdet.

Ajánlat csak a hivatalos ajánlati és költségvetési űrlap felhasználásával tehető fenti a), b) és c) alatt felsorolt munkákra akár külön-külön, akár együttesen.

A szükséges ajánlati és költségvetési űrlapok Tóry és Pogány műépítészknél (Budapest Baross ucca 21. sz.) délelőtt 9-12 óra között munkanemenként 16 pengő térítés ellenében szerezhető meg, míg a tervek az a) és b) alatti munkákra Lázár Lajos okl. gépészmérnöknel (Budapest Thököly u. 61. sz.), a c) alatti munkákra Lukács Imre okl. gépészmérnöknel (Budapest Eötvös u. 38. sz.) d. e. 9-12 óra között megtekinthetők, ugyanitt megkaphatnak pályázók minden műszaki felvilágosítást is. A szabályszerűen kiállított ajánlatok lepecsételt zárt borítékban Sátoraljauhely r. t. város polgármesteri hivatalánál folyó évi november hó 11-ének d. e. 11 órájáig közvetlenül vagy posta útján nyújtandók be. — A boríték: „Ajánlat a „Vörös Ökör” építkezés... munkáira” felirással látandó el. Elkésve érkezett, vagy szabálytalanul kitöltött ajánlatok, valamint pótajánlatok figyelembe nem lesznek véve.

Az ajánlatok fentnevezett hivatalnál fognak ugyanezen napon déli 12 óráig felbontatni, a felbontásnál ajánlattevők vagy igazolt képviselőik jelen lehetnek.

Bánatpénz fejében az ajánlati összeg 2%-a készpénz, óvadékképes értékpapír, vagy jóhírű pénzintézet takarékbetétkönyve alakjában a város pénztáránál letétbe helyezendő. A letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Bánatpénz nélkül benyújtott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Törvényes képesítéssel nem bíró ajánlattevők kötelesek ajánlatukban képesítéssel bíró megbízottat megnevezni. A város tanácsa által nem ismert ajánlattevők tartoznak megbízhatóságukat megfelelően igazolni. A munkák az építésvezetőségtől nyert felhívástól számított 2 héten belül megkezdendők és 8 hét alatt befejezendők.

Ajánlattevők ajánlatukkal a benyújtástól számított 60 napig maradnak kötelezettségben és pedig arra az esetre is, ha a város teljesen egyoldalú elhatározás alapján a pályázókat nem az összes munkákkal, hanem tetszés szerint azok egy részével bízná meg.

A város fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül összegszerűsége való tekintet nélkül szabadon választhasson, a kiírt munkáknál többet vagy kevesebbet rendelhessen, egyes munkákat teljesen elhagyhasson, esetleg újabb nyilvános vagy korlátozott versenyárgyalást tarthasson, avagy a versenyárgyalás eredményének figyelmen kívül hagyásával a munkák biztosítása tekintetében másként intézkedhessék.

Mindezekből kifolyólag a várossal szemben semmiféle címen kártérítési igény nem támasztható.

Sátoraljauhely, 1927. évi október hó 22-én.

A város tanácsa.

957/1927. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

238 pengő tőke, ennek 1927. évi április hó 10. napjától járó 10 százalékos kamata és eddig összesen 89 P 63 fill. perkölség erejéig a sátoraljauhelyi kir. járásbíróskánál Pk. 7847/1927. sz. végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél 1927. évi szept. 16-án bírósággal lefoglalt és 7650 pengőre becsült ingóságokra az árverés — azon foglaltatott követelése erejéig is, akik törvényes zálogjogot nyertek — elrendeltetvén, annak Sátoraljauhelyben Wekerle-tér 6. sz. alatt

leendő megtartására 1927. évi október hó 31-ik napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő butorok, lovak, koporsók, stb. a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben a követelésre időközben részfizetés teljesített, a fizetett összeg a követelésbe be lesz számítva.

Az árverési vevő a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátoraljauhely, 1927. okt. 2.

Gáll Vilmos
kir. járásbíróskánál végrehajtó.

P. 1374/4. 1927. szám.

A sátoraljauhelyi kir. törvényszék.

HIRDETMÉNY.

A sátoraljauhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a Bodrogközi Gazdasági Vasut Részvénytársaságnak Sátoraljauhely r. t. város határában érdekelt kisajátítást szenvedők elleni ügyében az 1881: XLI. t.-c. 43. és 46. §-ai alapján a kártalanítási eljárást a kisajátított területekre vonatkozóan elrendelte és a tárgyalás határnapjául 1927. évi november hó 2. (kettő) napjának d. e. 9 óráját a kir. törvényszék elé (I. emelet 41. ajtó) s onnan a helyszínére kitézte.

A távollévő, avagy netalán ismeretlen helyen tartózkodó telekkönyvi érdekelt részére gondnokul dr. Csizy Béla sátoraljauhelyi ügyvédet hivatalból kinevezte.

A kir. törvényszék értesíti az összes érdekeltet, hogy a tárgyalásról való elmaradásuk a kártalanítás tárgyában az érdemleges határozat meghozatalát nem akadályozza.

Sátoraljauhely, 1927. évi október hó 7. napján. Köröskényi Tamás sk. kir. tvszéki tanácselnök.

Thót Elemér
kezelő.

A PERPETUUM ÉS KALOR

legjobb magyar
folytonégő kályhák
kaphatók

BEHNA TESTVÉREK

vaskereskedésben, Sátoraljauhely

A saujhelyi kir. járásbíróskán mint
telekkönyvi hatóság.

2861/1927. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Dr. Csizy Béla ügyvéd által képviselt Balog Erzsébet végrehajthatónak Jaczkó Mihály saujhelyi lakos által gondnokolt távollévő Spák Elek végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság az újabb árverést 740 pengő tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a sátoraljauhelyi kir. járásbíróskán területén levő, Sátoraljauhely r. t. városban fekvő s a sátoraljauhelyi 3388. sz. tkvi betétben A. + 1 sor, 1360 hrsz. (szántó a belsőségben) ingatlanból B. 3. szerint Spák Elek nevében álló 1/2 résznyi jutalékra 1700 pengő kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1927. évi október 28. napján délelőtt 10 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében Kazinczy ucca 35. szám, 8. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§: 1908: XL. t.-c. 21. §)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Sátoraljauhely, 1927. évi aug. hó 31. napján. Koriáth György sk. kir. tvszéki tanácselnök.

A kiadmány hitelűl:

Rátvay
telekkönyvvezető.

Sircsokrokat

Koszorukat

Halottak Napjára

a legizlésebben és leg-
jutányosabban készít és

vállalja a sirok
feldisítését is

Szemler Ferenc

virágkertészete

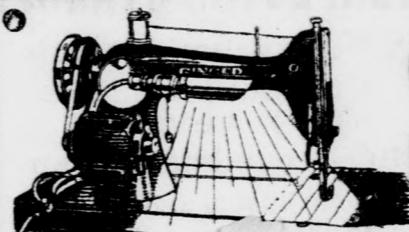
Sátoraljauhely, Kazinczy u. 110. sz.

HUTKAI JÓZSEF

faesztergályos

Sátoraljauhely, Völgy ucca 6
(Vámórségi laktanya mellett.)

ELVÁLLAL: Borostyán, tajték, elefántesont, szaru, kaucsuk, celluloid, egonit, fiber, gumi, fa dísz és műesztergályos munkákat. Továbbá belső butorzi dísz tárgyakat és gyermekjátékárú készítését, ugyan szintén kerekos guzulyok ugyan készítését és javítását.

SINGER

varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Sátoraljauhely
Rákóczi ucca 19

Nyomdahelyiségünk

Vármegyház II-ik udvar
első emelet.